

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előzetési ár:

Regyédvőre 2 korona 50 fillér. Felvére 5 kor. Egész évre 40 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fel.

Igazság-szolgáltatás.

Az állami életben nincs egy intézmény sem, amely fontosabb volna, mint az igazságszolgáltatás. Az emberiség nagy küzdelmei fűződnek a törvény előtt való egyenlőség alapvető kérdéséhez, mégis ervekkel kellett ahhoz, hogy az élv diadalra jusson.

Ma már nincs modern állam, melynek jogrendszere ne az egyenlőség elvének alapúna, mégis milyen messzire vagyunk attól az állapottól, amit jó igazságszolgáltatásnak lehet nevezni.

Nem vádolunk senkit hanyagsággal e téren. Ellenkezőleg, el kell ismernünk, hogy 1848 óta minden kormányzatnak kiváló gondja volt az igazságügyekre s hogy a kellő eredmény be nem következett: nem a jóakaraton mult, hanem sokszor olyan egyéb viszonyokon, melyek a kérdéssel szorosan összefüggnek s melyeket megváltoztatni nem állott módjában semmiféle kormánynak vagy törvényhozásnak.

Szálló igévé vált már, hogy az igazságszolgáltatásnak jónak, gyorsnak és olcsónak kell lennie. Ez pedig három tényezőn fordul meg.

Legelső követelmény az, hogy jó törvények legyenek. Ez tehát az első, alapvető tényező. A másik két fontos tényező a törvények és jogszabályok alkalmazására van hivatva, — ez a bírói és ügyvédi kar.

Ami az anyagi és perjogi törvényeket illeti, reményünk van, hogy csak csekély idő választ el bennünket attól a rég óhajtott állapottól, hogy legfontosabb életviszonyaink a kor színvonalán álló szerves törvényekkel legyenek szabályozva. Az igazságügyminiszter a napokban terjesztette a törvényhozás elé az új perrendtartásról szóló törvényjavaslatot; a 30 év óta készülő magánjogi kodifikáció is olyan állapotban van már, hogy bizhatunk benne, miszerint a jelen országgyűlés tartama alatt törvényerőre fog emelkedni. Ha ezek az igék testé válnak, a legfontosabb kérdéseket a törvényhozás megoldotta.

Jó törvény azonban semmit sem ér helyes alkalmazás nélkül. És itt tünik ki, mennyire szükséges a törvény mellett még a hivatása magaslatán álló bíró és ügyvéd is.

Bírói szervezetünkről szóló törvényeinkben a legteljesebb bírói függetlenség van érvényre emelve. Dicsékedhetünk vele bátran, hogy bírói karunk jellem. pártatlanság és hozzáférhetetlen-

ség dolgában a legszigorúbb bírálatot is kiállja. Mi az oka mégis, hogy olyan sokszor hangzik panasz bírónak működése ellen? El kell ismernünk, hogy a panaszoknak nagy részben a magánjogi törvénykönyv hiánya folytán érezhető jogbizonytalanság az oka. Nézetünk szerint azonban nem ez a főok, hanem az, hogy bizonyos hiányt semmiféle jóakarattal pótolni nem lehet, — ez pedig a tudás hiánya.

Minket senki se vádolhat a bírói kar kisebbitésének célzatával. Nem is helyi vonatkozásban, hanem általánosságban irunk. Meggyőződésünket mondjuk ki s ezt bizonyítani is tudjuk. Az igazság kedviért ki kell jelentenünk azt is, hogy a panaszolt tudáshiánynak nem is maguk a bírák az okai; nem pedig azért, mert nincs megadva nekik a lehetőség, hogy a szükséges tudásra szert tehessenek.

A bírói jog minősítése nálunk négy évi jog elvégzése, államvizsga, 3 évi gyakorlat és gyakorlati bírói vizsga. E feltételek megszerzése esetén minden 26 éves, fedhetlen jellemű magyar állampolgár kinevezhető bírónak.

Ami az elméleti képességet illeti, körülbelül elegendőnek lehetne mondani, bár a készülődésben levő reform szerint az elméleti kiképzést is szigorítani fogják. De nem itt van a bökkenő, hanem ott, hogy nincs meg a kellő gyakorlati kiképzés. Es erre mondjuk, hogy sok esetben érezhető a tudás hiánya. Hogy valaki jó bíró lehessen, nem elegendő a jogszabályokat tudni, hanem ismerni kell az életet. Mert hiszen az ítélkezés: a jogszabályok alkalmazása az életviszonyokra. Es lehet e valamit helyesen alkalmazni arra, amit nem ismerünk? Már pedig bírónaknak ítélkezniük kell igen sok olyan dologban, amivel alkalmuk nem volt megismerkedni. A 3 évi gyakorlat részint az idő rövidsége miatt nem elegendő, részint azért, mert a joggyakorlatot nem ott folytatják és nem is lehet ott folytatni, ahol az életviszonyok megismerésére alkalom van. A törvényszéki pertár és a bírói hivatalos szobája erre éppen nem alkalmas. Ott meg lehet tanulni a jogszabályokat, a kezelést, de életviszonyok tanulmányozására alkalom nem kínálkozik. Hány bíráknak van például, aki paraszt embert csak képes újságban látott lerajzolva, de vele sohasem beszélt, gondolkozása módját, erkölcsét, érzelem- és eszmévilágát épenséggel nem ismeri: mégis ítélkezik, ítélkeznie kell a dolgában, mert olyan ügyesoporthoz osztják be, amely-

ben ezek a dolgok vannak napirenden.

Lehet az ilyen bíró elméletileg a legképzettebb jogász, ítéletei mégis fonákok lesznek, mert lehet, — hogy egyszerű hasonlattal éljünk — egy pár cipő nagyon jól elkészítve, de ha a jobb lábra valót a ballábra húzzuk, ez viszont: a cipő is tönkre megy, lábunk is belefárad.

Arra kell tehát nagy súlyt fektetni, hogy a bírói képesítést olyan joggyakorlat előzze meg, ahol a bírói pályára készülő az életviszonyokat megismerheti és tanulmányozhatja, mert akinek ezen a téren nincs kellő tapasztalata, abból a legtrikább esetben válik jó bíró, vagy sohasem.

Ami az ügyvédekéket illeti, ezeknek már van alkalmuk az életviszonyokat tanulmányozni. Joggyakorlatuk és működésük olyan körülmények közt folyik, hogy folytonos és közvetlen érintkezésben vannak a jogkereső közönséggel és aki tanulni akar, erre a lehetősége megvan, bár ami az oklevél megszerzésének feltételeit illeti, itt is kevés a 3 évi gyakorlat. Bizonyos azonban, hogy e kedvezőbb előfeltételek dacára a magyar ügyvédi kar, átlagban véve, nem áll azon a magaslaton, amelyet az igazságszolgáltatás e fontos tényezőjével joggal elvárhatnánk. A fődolog, amit hibáztatunk, az, hogy az ügyvédek közül igen sokan az ügyvédséget nem életpályának, nem hivatásnak, hanem tisztán és kizárólag kenyérkeresetnek tekintik és így egyik főcéljuk csak az, hogy működésük minél többet jövedelmezzen.

Kétségtelen, hogy e pálya túlszűfölsége nagyban hozzájárul ahhoz, hogy e visszas állapotok felütötték a fejüket és ezért örömmel kell üdvözlönlünk a jogi oktatás tervbevett reformját, melylyel a jogi pályára ösztönést szándékoznak megakadályozni. Az erkölcsi színvonal megőrzése azonban magának a karnak feladata és érdeke, mert a nélkül nincs és nem is lehet bizalma a jogkereső közönségnek az ügyvédekhez. A kamaráka való felvétel és törvények szigora, azok a hatályos eszközök, melyek nyújthatnak módot az észlelhető bajok orvoslására.

Bizzunk benne, hogy minde bajok orvos-szeret meg hozza már a közel jövő.

A hadmentességi díj összege. Többen fordulnak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy kinek mennyi hadmentességi díjat kell fizetni? Külön-külön nem válaszolhatunk, mert nem

tudjuk mindig, hogy a kérdőszködöknek mi a foglalkozása, vagy hogy mennyi állami adót fizet: pedig ettől függ a hadmentességi-dij összege. Ugyanazért ide iktatjuk, hogy a törvény szerint kinek mennyit kell fizetni évenként. Fizetnek pedig:

a mezőgazdasági és a gyárakban, kereskedelmi és iparüzletekben és vállalatokban cselédminőségben alkalmazott egyének és a napszámosok h a t koronát;

a házi cselédek, gyárakban, kereskedelmi és iparüzletekben és vállalatokban alkalmazott segédek és segéd munkások, ha 80 koronánál több havi díjat nem húznak, vagy ha darabszámra dolgoznak, a napdíjasok, évi vagy havi fizetést nem húzó irnokok és általában az írásbeli, számviteli, vagy felügyelői teendőket valamely üzletben, vállalatban, vagy intézetben állandóan alkalmazás nélkül végző egyének, állandó üzlethely nélkül működő házalók fizetnek n y o l c koronát;

segéd nélkül dolgozó önálló kézműiparosok és a kis- és nagyközségekben segédülők dolgozó kézműiparosok t i z e n k é t koronát fizetnek.

Azokra a védőkötelesekre, akik akár mint családfelek, akár mint családtagok, a k e r e s e t i á d ó második, harmadik, vagy negyedik osztályába tartoznak, a reájok, illetőleg a családfelekre az előbbi évből kivett összes állami egyenes adók alapján vettetik ki a hadmentességi díj.

A kereseti adó második és harmadik osztályába sorozottak fizetnek hadmentességi-díj címén:

hat koronát, ha az adóalap 20 koronánál nem nagyobb.

tíz koronát, ha az adóalap 50 koronánál nem nagyobb.

tizenhat koronát, ha az adóalap 100 koronánál nem nagyobb,

harmincet koronát, ha az adóalap 200 koronánál nem nagyobb.

A kereseti adó negyedik osztályába sorozottak fizetnek hadmentességi-díj címén:

tíz koronát, ha az adóalap 100 koronánál nem nagyobb,

húsz koronát, ha az adóalap összege 100 koronánál nagyobb, de 400 koronát meg nem halad

A mi olvasóink rendes körülmények között nagyobb összegű hadmentességi díjat nem fizetvén, a nagyobb összegű kiszámítások közlését nem tartjuk szükségesnek.

Tejszövetkezetek a megyében.

Két hete mult, hogy a csongrádvármegyei gazdasági egyesületben szabad előadást tartottam a szövetkezetekről és ezek gazdasági hasznáról általában. Foglalkoztam az előadás keretében a tejszövetkezetek kérdésével is, rámutattam arra, hogy a velünk szomszédos Bács és Torontálvármegyék nemzetiségi falvaiban milyen szépen alakultak a tejszövetkezetek és mennyi haszonnal jár a tejertermékek ilyen úton való értékesítése, de rámutattam arra is, hogy gazdáinknak előbb utóbb kényszerűségből fog kelleni eltérni a máig egyoldalú gazdasági rendezéstől, mely mindenét egy kockára, a magteremtésre veti, mert különben föllázad a kizsárolt föld és keservesen bosszálja meg magát, tönkretéve magát a birtokosát.

Nem először történt, hogy szóban és írásban ilyes é r t é k e s i t ő szövetkezetek alakítására buzdítottam gazdáinkat; nem is panaszom fel, hogy figyelemmel nem hallgattak volna a beszédemet, sőt mondatomat, hogy egyes részeket, mint például a kötelező városi tüzérbiztosító szövetkezet alakításának eszméjét is nagy lelkesedéssel hallgatták, —

— gyakorlati eredményt azonban hamarosan nem vártam az én ökjefeimemtől, mert a nép között élve gyermekkoromtól, ismerem különösen a magyar népket a hagyományoshoz való szinte körmondásos, makacs ragaszkodását és így olyanformán gondoltam, hogy sok keserű csalódáson kell még a magyar gazdáknak keresztülmennie, hogy oda jusson, ahová a német, meg a módosabb alföldi tót nép már eljutott és megértve a kor intő szavát, megismerve a társulásban rejlő nagy erkölcsi és anyagi erőt, ráterjen az előtte elméletben fejtegetett elvek gyakorlati kivételnek útjára.

A véletlen azonban segítségemre jött és ma hiszem, hogy az általam megpendített szövetkezési ágazatok közül a tejertermékek értékesítésére vonatkozó nemesak Szentesen, de talán egész vármegyénk területére kiterjeszkedve, talán már a közel jövőben eljut a megvalósuláshoz.

Ugy történt a dolog, hogy G a l a m b o s Sándor, az országos szövetségnek a vidéki tejszövetkezetek szervezésére kiküldött tagja a mult szombatot küldetésében Vásárhelyen járt és ott arról értesülvén, hogy másnap, vagyis vasárnap délelőtt a mi gazdasági egyesületünkben népies szakelőadást tartanak, nem sajnálta a faradást vasárnap reggel átruccanni hozzánk, kísérletet teendő: vajjon nem sikerülne neki épp ez előadás keretében szóhoz jutni, a tejszövetkezet eszméjét kifejeznie és megvetni az alapját annak, hogy nálunk ilyen szövetkezet létesüljön.

A gazdasági egyesület vezetősége természetesen örömmel fogadta az eszmét, alkalmat adott G a l a m b o s Sándornak, aki maga is bacs megyei birtokos és aki Bács vármegyének már csaknem minden községében beszervezte a tejszövetkezeteket melyek ott áldásosan is működnek, — alkalmat adott neki — mondom — hogy felszólalhasson és felszólalása nyomán örömmel, meglepődéssel tapasztaltam, hogy gazdáink mind jobban nekimelegednek a targonak annyira, hogy délután 2 órákor, mikor az országos szövetség kiküldötte a fejtegetéseit folytatta, az egyesület helyisége ismét megtelt érdeklődő gazdákkal, akik végül egészen fellelkesültek az eszme mellett és ma már nemcsak reményem van rá, de bízom is benne, hogy az eszme nálunk Szentesen, valószínűleg a vármegye egész területén is győzedelmes megvalósuláshoz jut el.

G a l a m b o s Sándor különben egészen rátermett ember arra, hogy eszméi mellett ne csak érdeklődést, de lelkesedést is tudjon kelteni. Amit hirdet, amiről értekezik, amit magyaráz, az iránt maga is rajongásig lelkesedik, át van hatva eszméi nagy gazdasági értékének tudatától, meggyőződés diktálja minden szavát, nem handabandáz, hanem hideg számadatokkal bizonyít, melyeknek igazsága iránt senki kétségben nem maradhat s természetes, hogy az ő lelkesültsége magával ragadja hallgatóit is, természetes, hogy a maga meggyőződésének sziklaszilárdsága meggyőző masokat is. Ilyen férfiak alkalmasak egy jó és rossz ügy propogálására egyformán és áldás az, ha jó ügyet szolgálunk, mert ebből a közre csak haszon járulhat.

Gazdáink körében már a vasárnap délelőtt, még jobban a délutáni értekezés megéreltette az eszmét, hogy Szentesre csak áldásos lehet egy tejszövetkezet alakítása. Hogy a kivitelre is megérjen az az eszme, erre nézve G a l a m b o s Sándor ígerte, hogy f. hó 27-én egész napra eljön ismét Szentesre és akkor minden részletben megismerteti gazdaközösségünk szélesebb rétegeivel is a tejszövetkezetek alakításának gazdasági hasznát és előnyeit.

Ezt a 27 ki nagy értekezletet a vármegyei gazdasági egyesület délelőtt fogják megtartani és írásom célja egyelőre az, hogy erre már előre is felhívjam gazdáink figyelmét.

— is. —

Ujdonságok

Szentes, 1902. február 20.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete ma délelőtt 9 órákor közgyűlést tart a túli a kurcai tanácskozó tereben, hogy

a városi tisztviselők nyugdíjservezetére vonatkozó szabályrendelet tervezetét letárgyalja.

— Közlésgazdai bizottság. Csongrádvármegyei közigazgatási bizottság f. hó 24-én délelőtt 10 órákor tartja a havi rendes ülését, a vármegyei ház kistermében.

— Vasúti menetrendünk bajai. Az államvasutak közlekedési igazgatóságának előzetkény volt ez évben Csongrádvármegye és Szentes mint vicinális vasúttulajdonosok iránt. Felhívta őket, hogy a nyári menetrend megállapításához küldjenek ki egy-egy megbízottat az-itteni forgalmi érdekek képviselésére. A kiküldötték sürgősen jelezték ugyan az igazgatóság, de határidőhöz nem kötötte és a két megkeresett fél sietett is — értekezleten állapítva meg a kívánalmakat — a felhívásnak rögtönösen megfelelni, sőt a szentes-vásárhelyi vasúti érdekeltség annyira előrelátó volt, hogy értesítette rögtön az államvasutak igazgatóságát, miszerint az érdekeltség kiküldötte f. hó 17-én Budapesten lesz. A megyei érdekeltség és Szentes város kiküldöttei tényleg meg is jelezték f. hó 17-én az igazgatóságnál, nagyobb nyomtaték okáért hozzájuk csatlakozott az épp akkor Budapesten időzőt Cs a t ó Zsigmond dr. főispán is, — azonban nagy meglepetésükre arról értesültek, hogy a nyári menetrendet az igazgatóság már megállapította és fel is terjesztette jóváhagyás végett a kereskedelmiügyi miniszterhez. Az a felterjesztett menetrend hoz ugyan némi változást, négy vonalra úgy a szentes szolnoki, mint a szolnok-szentesi viszonylatban talán 16—18 percnyi menetidő változással a mi vonalainkra is; ezek a változások azonban nem e vidék érdekében állítottak be, hanem kizárólag a fővonalon történt menetidőváltozások következményei, miket a csatlakozások lehetősége tett elkerülhetetlenné. Szerencsére az új menetrend-tervezetet a miniszter még nem hagyta jóvá és így — ha a két vasúti érdekeltség most már sürgősen közvetlenül hozzá fordul, kérni a mi vidékünk forgalmi, kereskedelmi és gazdasági érdekeinek a megállapításánál való figyelembevételét, — talán még célt érhetünk, bár kevés vagy semmi kilátás nincs rá, hogy mindenben célt érjünk. A vármegyei is, Szentes városnál is most e sürgős felterjesztésen dolgoznak, melyet valószínűleg már ma felküldenek a miniszterhez.

— Népies gazdasági előadások. Mult vasárnap délelőtt ismét szép számmal gyűltek össze a gazdák a gazdasági egyesület helyiségében, hogy érdeklődéssel hallgassák a napirendre tűzött népies előadásokat. A távollevő elnök és elfoglalt titkár helyett ez alkalommal B á n f a l v i Lajos könyvtárnok nyitotta meg az előadásokat, jelezve, hogy H o d y Antal dr. a gazdasági törvényeket ismerteti, N é m e t h Jenő csabai földművelésügyi tanár pedig az állattenyésztésről folytatja ismeretterjesztő előadását. H o d y Antal dr. sok gyakorlati alkalmazásával a törvényeknek ismertette meg a gazdákat olyan dolgokban, melyek a gazdacembert közvetlenül érintik és érdeklik s végezetül az állategészségügyi törvény azokat a rendelkezéseit magyarázta, melyekre ügyelni, hogy kellemetlenkedéseket kikerüljön, minden gazdának szükséges. Szabad előadását, az őt mindvégig figyelemmel hallgató gazdák éljenése mellett azzal a kijelentéssel fejezte be, hogy a legközelebbi alkalommal a mezőrendőri törvényt fogja ismertetni. Utána G a l a m b o s Sándor kért szót — programon kívül — hogy a tejszövetkezet létesítésének

eszmjét fejtegesse és a mellett buzditson, lelkesítsen. Fejtegetést a gazdák örömmel hallgatták és az eszméért annyira lelkesedtek, hogy — miután délutánra találkoztól kért tőlük, délután 2 órakor ismét megjelent a helyiség érdeklődő gazdaközönsséggel, mely — úgy tetszik, meg is van nyerve az eszme kivételének. Végül N é m e t h Jenő földművelésiskola tanár folytatta az állattenyésztésről már korábban megkezdett érdekes ismeret-terjesztő fejtegetését, melyeket szintén feszült figyelemmel hallgattak végig. — Ma délelőtt 10 órakor N é m e t h Dezső, a vásárhelyi földművelésiskola kertész tanára tart a gazdasági egyesületben újabb előadást a szőlőművelésről és gyümölcstermelésről. Vasárnap délelőtt 10 órakor pedig N é m e t h Jenő csabai földművelésiskola tanár folytatja és be is fejezi előadást az állattenyésztésről és ugyanekkor B á n f a l v i Lajos is előadást tart. Mind e népies, ismeretterjesztő előadásokra az egyesület elnöksége úgy az egyleti tagokat, mint általában az érdeklődő gazdaközönsséget ezennel meghívja.

— **Református kör alakulása.** A református kör, mely immár egy éve fejt ki szép munkásságot a hitélet megerősítésének terén, belmisszió útján, hivatalos formában most már a múlt vasárnapon véglegesen megalakult. Ekkor gyűltek ugyanis össze a tagokat gyűjtő ivekkel az érdeklődők az egyház tanácsstermében, ahol kimondták a kör végleges megalakítását, megválasztották annak elnökségét, vezetőségét, tisztviselőit is. A kör ez idő szerint persze még csak szeryanyagi eszközökkel rendelkezik és így a belmissziót nem teljesítheti a kívánatos arányban. Ezt a kör hivatása iránt érdeklődők hamarosan belátták, valamint azt is, hogy első sorban most már az anyagi eszközök előteremtésére kell a figyelmüket fordítaniuk. Felmerült tehát az eszme, hogy már a közel jövőben, valószínűleg március hó végén egy nagyobb szabású ünnepélyt rendezzenek a kör alapítókéjé javára. Hogy mi legyen ez a nagyszabású ünnepély: erre nézve végleges megállapodás még nem történt. Az eszme azonban kétségen kívül egészséges és ha azok a lelkes férfiak, akik azt megpendítették, ügyesen fognak a kiviteléhez, szinte bizonyossággal lehet mondani, hogy ennek a révén mintegy 700—800 frt tökéletet lehet hozni, amihez a rendes és pártoló tagok tagsági járulékaikat is hozzáadva, a kör mindenesetre abba a helyzetbe jut, hogy a maga elé tűzött nemes célt, a hit és erkölcsi életnek belmisszió útján való nemesítését kellő mértékben fogja követhetni.

— **Új árment. társulati mérnökök.** A körös-tisza marosi ármentesítő és belvízszab. társulat a f. hó 17 én Hódmező-Vásárhelyen tartott központi választmányi gyűlésében töltötte be a K o m á r o m y Lajos előléptetésével a szentesi szakaszigazgatóságnál és a S z i l á g y i László előléptetésével a vásárhelyi szakaszigazgatóságnál megüresedett két mérnöki állást. A régi szokástól eltérően most történt először, hogy nem állomáshoz kötötten, hanem úgy választották meg a mérnöki tisztségre a megfelelő egyéneket, hogy a szolgálati érdekek szerint legyenek beosztathatók, esetleg bármikor áthelyezhetőek, ami igen üdvös intézkedés. Megválasztottak pedig mérnököknek: W i m m e r Sándor és B e n e s Gyula, a műegyetem fiatal tanársegéde. Az előbb nevezettet Szentesre, az utóbb nevezettet Vásárhelyre rendelték szolgálatára.

— **Hatósági járványterjesztés.** Könyvelmőségében felhaborító eset az, mely arról jutott tudomásunkra, mint terjedhet Szentesen, hatósági támogatással mindenféle járványos állapotbetegség, állattenyésztésünk megbénítására. Alig szabadul fel határunk

néhány hétre a hatósági zár alól, már újabb zárlat elrendelésének szüksége merül fel, ami elég baj a gazdaközönsségnek; de hogy e mellett még a járványos veszedelmek megakadályozására hivatott rendőrhatalóság is segítkezik az ilyen veszedelem terjesztésénél, ez már olyan megbocsáthatatlan könnyelműség, melyre — megtorlás céljából is — kénytelenek vagyunk ráterelni a fölöttes hatóság figyelmét. Az eset az, hogy M o l n á r János királysági tanyájáról 8—10 nap elötte három sertést hajtott Gádorosra, ahol a jószágot V a r g a Ferencz megvette tőle. Hetednapra az egyik sertés elhullott, felboncolták és megállapították, hogy orbáncban pusztult el. V a r g a ekkor a még életben levő két sertést visszahajtotta M o l n á r tanyájára, aki aztán bejött Szentesre, megkérdezni az alkaptánytól, behajthatja-e ezt a két sertést a városba. Az alkaptány a nélkül, hogy ez iránt a hatósági állatorvos megkérdezte volna, megadta az engedélyt, a sertéseket behajtották a városba, ahol egy még aznap elhullott és a boncolás kiderítette, hogy az is orbáncban pusztult el, a veszedelmet tehát hatósági engedéllyel hurokolták be és terjesztik a városban, amit elnéznie a fölöttes hatóságnak nem szabad. Ha az alkaptány nem ismeri a törvényes kötelességét, ki kell rá tanítani — a maga kárán, nem a gazdaközönsségén.

— **Bezárt iskolák.** Nem fogyunk ki a gyermekpusztító vörheny-járványból, melynek ereje hol elül néhány hétre, hol meg annál nagyobb pusztítással tör ismét elő. A járvány, a mely mintegy fél év óta tart, most ismét nagyobb erővel lépett fel s több iskolából kezdte szedni az áldozatait. A városi főorvos felterjesztése alapján ennél fogva ismét kénytelen volt az alispán néhány iskolát bezárását elrendelni. Így szünetelni fog ismét az oktatás március 5-ig S a j ó Sándor, M a r s c h a l l Endréné, V a r g h a József és S z a b ó Lajos tanítók iskoláiban.

— **Jutalomjárték.** Szintársulatunk kétségtelenül egjelesebb férfitájaknak. O r s z á g h Bertalanok keddről, amikor mi is jeleztük, a közbejött betegség miatt elmaradt a jutalomjátéka. De nem véglegesen, mert úgy tudjuk, hogy ez a jutalomjáték szombaton este lesz, amikor Roveto világhírű polgári drámája, a nálunk még nem adott B e c s t e l e n e k kerül előadásra, melyben Budapesten is a leghíresebb olasz drámai hősök csillogtatták művészetüket. O r s z á g h Bertalan kiváló tehetsége és avatott rendezői keze bizonyosan mintaelőadást teremt a szombatból, annyival inkább, mert e dráma két főszerepét ő és H a r a s z t i Miczi játszzák, mind a ketten ambiciózus színészek, akik súlyt vetnek rá, hogy szerepük szellembe is behatolva, annak ne csak szavait, hanem lélektanilag alakját is érvényre juttassák. A jutalmazandó annyira jeles alakításában gyönyörködött már közönségünk a legkülönfélébb szerepkörökben, hogy természetesen találjuk, ha jutalomjátéka iránt nagy az érdeklődés és hisszük is, hogy szombaton este a nézőtér megtelik közönséggel.

— **Sertésorbánca a külterületen.** A sertésorbánca járványos veszedelmek — úgy látszik — most a tanyák közt útközök ki határunkon. M o l n á r János királysági tanyáján kétségtelenül megállapították a sertésorbánca fellépését, most pedig a kun-szt.-mártoni jasi állatorvos értesíti a rendőrhatalóságunkat, hogy két ottani gazda a szt.-mártoni f. hó 9-ki vásáron P a r d i Ferencz kistölkei tanyai birtokostól vett sertéseket, melyek csakhamar elhullottak és amelyekről a boncolás kiderítette, hogy orbáncban pusztultak el. Bizonyos tehát, hogy a nevezett gazda e sertéseket már betegesen hajtotta a vásárra, ami nemcsak nagy lelkiismeretlenség, hanem ártalmára és nagy kárára van sertés-kivételünk hitelének

is, miután mindezek az esetek okvetlenül tudomására jutnak a földművelési miniszternek is.

— **Agyonverte a gazdáját.** A szegedi esküdtbíróóság ez évi első ciklusának f. hó 17 én volt az utolsó napja, melyen egy földink, a 18 éves F e k e t e N a g y János felett ítélezkettek, aki — mint azt annak idején megirtuk, — a múlt évben, decemberben agyonverte a gazdáját, F á b i á n T ó t h Jánost. A suhanc a végtárgyaláson úgy adta elő a dolgot, hogy vele a gazdája kegyetlenül bánt, ütötte, verte, később koplattatta is. A bűntény napján is egy ásóval verte meg, amin aztán annyira felháborodott, hogy a gazdát egy kezűgében levő baltával agyonverte. A közdáló királyi ügyész szándékos emberölés büntetése miatt kérte a vádlottat elítéltetni, a védő kiségitő kérdést terjesztett elő a súlyos testi sértésre. Az esküdték, hosszabb tanácskozás után, halálát okozott testi sértésben mondták ki bűnösnek a vádlottat, akit erre a törvényszék, az enyhítő körülmények figyelembe vételével, öt évi f o g y h á z r a ítélte el, büntetésével beza-mítván a vizsgálati fogságban eltöltött két hónapot is.

— **Közönet egy adományért.** A központi takarékpénztár részvényszásság, a múlt évi nyeresemény felosztásából 10 koronát küldött az izraelita jótékony negyesület alapítókéjé gyarapítására. Az egyület nevében ez úton fejezi ki köszönetét a nevezett pénzintézet igazgatóságának az izraelita jótékony negyesület elnökségére.

— **Tizennégy napig toloncúton.** T ó t h Ilona 24 éves prostituált nőt a fumei rendőrhatalóság haszatoloneoltatta Szentesre. A nevezett 14 nap alatt tette meg ezt a toloncútat Fiuméből haza.

„Henneberg selyem“ csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem vásárolják — blúzok és öltönyökhöz fekete, fehér és színes 60 Krajcártól 14 frt 65 krajcáréig. Mindenkinnek bérmentés és vámmentés hához küldve. Mintak forduló postával. Svajcra kétszeres lejelportó fizetendő. Henneberg G. selyemgyáros (ca. és kir. udvar szállító) — Zürich. (1.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, és ismerősöknek, kik felejthetetlen nőm Dóczy Esz-tike végtisztességételen megjelentek és ezzel fájdalommat nyihitni igyekeztek, ez úton is halás köszönetemet fejezem ki.

Szentes, 1902. február 19.

Borbély Ferencz.

Színház.

Három előadásról kellene beszámolnunk, de ezúttal csak egyről írunk, a szerdairól, mert ez a T i m á r Béla jutalomjátéka volt. Azért írtunk erről az estről, mert sok megszívlelni valót kell elmondanunk úgy a színgazgatónak, mint a színészek okulására. Hat jutalomjáték volt. Ezt úgy fogjuk fel, hogy a jutalmazandó színészek nemcsak az anyagi haszonra kell törekednie, hanem arra is, hogy az az előadás, a társulat erőinek számbavételével lehetőleg jó legyen, no meg, hogy ő maga a tehetségének megcélzó szerepkörben lépjen fel azon az estén.

A keddi előadásból mindezek hiányoztak. B o k o r József legszívesebb, legfrüebb lüktetésű népszínművét, a »K u r u c f u r f a n g o t« még ilyen kegyetlenül megcsúfolva, agyonütve nem láttuk, mint a keddi előadásban.

Nem elég, hogy a szereplők, az egy juhász né kivételével, azt a benyomást tették a nézőre, mintha soha el se olvasták volna a szerepüket és tisztára a sugóra biz-

zak magukat, de e mellett kegyetlenül ki-hüszgálták a vonzón szép darabból a leg-szebb jeleneteket, a legdallamosabb éneksza-mokat és a rendezés... no, erről ne is írjunk, mert úgy ez, mint az ügyelés bot-rányosan rossz volt.

A színészek beszéltek olykor a szin-padon a darabban elő sem forduló dolgokat csak azért, hogy kitöltsek a kínos szüneteket, amíg a végszóra meg nem jelent tarsuk a színtérre kegyeskedik lépni. Végül Gizella helyett F e h é r Ersi ugrott be Ilona szerepébe és Ilonát akárhogy várták egy jelenésnél Bögszi. Tetény meg a nagyma-maja, csak nem jött be, mire elkezték kiáltozni: »Ilona, hol van Ilona? — míg végre T a m a s diak feltalálta magát és e szavak-kal: »no majd behírom én Ilonát! kirohant; de Ilona nem került elő, mert annyit keresztülhúztak a közbelső jelenésből, hogy fizikailag lehetetlen volt közben atöltözködni és — a jelenés, a felvonás-sal együtt szerencsésen véget ért Ilona nélkül.

Hát az ügyelő meg a rendező mit csinálnak a szinpadon a kulisszák mögött, hogy így megcsúfolhatnak egy jó darabot és általában: miért vállalkozik akárki is egy darab rendezésére, aki ahhoz nem ért, mikor a tarsulatnak Országban kitűnő rendezője van?

A közönséget így elvadijátja a színház-tól, az bizonyos, még azt a kicsit is, amely ma lelkesen kitar meg a mellett, hogy színházba jár. Mert az, hogy a slendriánokat az ügyelő előadás közben felírja és a színházi törvényeszké elé viszi, nem rontja le a rossz hatást melyet e gy ilyen előadás a közön-ségre gyakorol, különösen akkor, mikor a közönség tudja, hogy jó előadás is telik a tarsulatól.

T i m á r r a, a jutalmazottra kell még néhány megjegyzést tennünk. Máskor, ha jutalomjátéka lesz, olyan darabot válasszon, amelybe az ő tehetségének megfelelő sze-repe lehet. Bö g ö z i Lórin szerepe nem neki való. Mert ez a nemes kucuk egy raffinált, furfangos, agyfajrt vén rué, az ő kurca pedig volt egy bárgyú operettalak, akiről ugyan el nem hitták volna soha in-gyen se, hogy két asszonyának, egy férfinék kelljen összetenni az ezét a végből, hogy huncutságai ellen eredményesen cselt sző-jenek.

H. Serfőzi Etel (Bösi) ez estén szintén nem volt jól diszponálva. Az egész darab az ő huncut asszonyi eszejárásán for-dulna meg és ebből semmi, de éppen semmi nem domborodott ki ez előadás alatt,

Irodalom.

A »Honi Ipar« február 15-iki száma ismét szenzációs közzállítási cikket közöl »Minden — csak papíron« cím alatt. Ez a cikk azt az érdekes kérdést veti fel, mi módon lehetséges, hogy az állam az összes papírgyáraknak a múlt évben csak mintegy 2 millió koronát kitevő megrendelést juttatott, holott az állami szükséglet legalább 4 millió koronát tesz ki és az állam kötelezte magát arra, hogy az egész szükségletét magyar gyáraknál fogja fedezni. A lap közzállítási rovata különben is egész sorozatát tartal-mazza az érdekesnél-érdekesebb eseteknek és a kormánytól nyert külön engedély folytán az állammal kötött szerződések bő kivonatát. Bátoran elmondható, hogy a »Honi Ipar« közzállítóknak nélkülözhetetlen és hogy egész erejével a közzállítók érdekeit védi. E rova-ton kívül is számos érdekes cikket közöl a Sugár Ottó szerkesztésében megjelenő lap, többek között egy feltűnést keltő cikket, a »Szubvenczióról.« A »Honi Ipar«, mely az iparfejlesztési és iparpártolási akció barát-jainak legmelegebben ajánlható, egész évre 10 koronába kerül.

Nyilttér.

Laptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENC
Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elveszett erőt visszasaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A lecsúszdalraméltóbb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán megemerték, akik életkoruk közöttben beüregeskedtek, szerettek. Ez okból elhatározta az intézet, mindentkinek — aki kéri — egy csomag gyó-gyszert magyarázó könyveskövel díjlanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kicsapongások folytán nemcsak bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csúdas eredménytvel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegkedőket. Órágok és iljak ír-hatnak, az alatt jelzati címen a »Fate Medical In-stitut«-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon nal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógyfeleltetésük végett otthon-kat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmu-tatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivé-telt. Minderki, bárhonnan magyarul is írhat a gyó-gyszerért, amire a legnagyobb dískréció mellett díjla-nul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Írjon tehát — akinek kell — min-denki azonnal. A küldeményt olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika És minden levél portómentesen küldendő. 8-6

Kiadó.

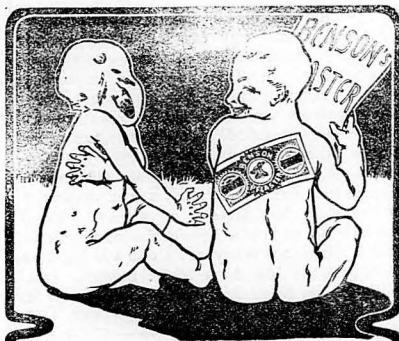
SZEDER Jánosnak a tyúkpiacz melletti háza, mely két lakásul is használható, egyik egyik 3—3 szoba, konyha, speiz és pincével haszonberbe kiadó — esetleg eladó. 10—9

Értesítés.

A »Szentesi Kölcso-nös Segélyező Szövetke-zet« részvényeseit ezennel értesít-jük, hogy az 1899-ik évben jegyzett részvények értéke, részvényenkint 70 korona, f. évi február 18. 21 és 25-én délután 1/2 2 órától 1/2 6 óráig, a későbbben jelentkezők pedig csak hétfői napokon a hivatalos órák alatt fog kifizettetni. Együttai figyelmeztet-jük az illető részvényeseket az alap-szabály 11-ik szakaszának azon ren-delkezésére, mely szerint a f. é. fe-bruár 18-ától számítandó egy év alatt fel nem vett részvényérték, vagy annak bármely része a szö-vetkezet tulajdonává válik.

Szentés, 1902. február 17.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Seabury & Johnson

Benzon-tapasza

a leghatásosabb szer

Reuma, csipőszúrás
lapoczkafájás, hátfájás
mellszúrás, köhögés
és minden meghűlési
haj ellen.

Óvakodni kell értéktelen utaztatoktól.

Ritz Lajos és Társa, Hamburg

Kapható: Szentesen. Bögszi Gyógygyógyosztályában.

Rendkívüli alkalom vászon vásárlásra!!

A n. é. közönség figyelmét tisztelettel felhívom egy rendkívüli kedvező alkalmi vásárlásra.

1 vég 23 Mtr. kitűnő angol vászon vékony	— — — — —	6 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. R. Siffon	— — — — —	5 frt 25 kr.
1 vég 23 Mtr. R. R. Siffon	— — — — —	6 frt — kr.
1 vég 23 Mtr. R. R. R. Siffon	— — — — —	7 frt — kr.
1 vég 23 Mtr. önegyed széles tiszta len vászon	— — — — —	13 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. önegyed széles tiszta len vászon legfinomabb	— — — — —	14 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. tiszta len Damaszt ágyneműnek	— — — — —	10 frt 50 kr.
1 vég 14 Mtr. nyolcznegyed széles lepedő vászon	— — — — —	7 frt — kr.
1 vég 14 Mtr. uolcznegyed tiszta len lepedő vászon	— — — — —	8 frt — kr.

Tessék próba rendelmenyt tenni.

Nem megfelelőért a pénzt visszaadom.

Kertész Dávid

BUDAPEST, Ferencziek-tere 2. szám. Királybazar.